

Kokousaika: 3.10.2023 klo 18.00
Kokouspaikka: Kunnanvirasto, Perttulantie 20, Ypäjä

Nro (§)	Asia	Sivu
KH 156 §	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	228
KH 157 §	Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat	229
KH 158 §	Käsittelyjärjestys.....	230
KH 159 §	Toimielinten pöytäkirjat.....	231
KH 160 §	Saapuneet asiakirjat	232
KH 161 §	Viranhaltijapäätökset	233
KH 162 §	Verovarojen tilitykset Ypäjän kunnalle 1.1. – 30.9.2023.....	234
KH 163 §	Aloite: Koirapuisto keskustaan.....	235
KH 164 §	Vaalilautakunnan ja -toimikunnan asettaminen vuoden 2024 presidentin- ja europarlamenttivaaleihin.....	236
KH 165 §	Yhteistyösopimusehdotus Juho Tourun kanssa.....	239
KH 166 §	Julkisten työvoimapalveluiden järjestämistä koskeva kuntien välinen sopimus ja järjestämissuunnitelma	240
KH 167 §	Lausuntopyyntö koskien Hämeen Liiton toiminta- ja taloussuunnitelmaa 2024-2026 ja talousarviota vuodelle 2024	243
KH 168 §	Virkanimikkeen muutos: varhaiskasvatuspäällikkö.....	244
KH 169 §	Muut asiat.....	246
KH 170 §	Ilmoitusasiat	247

MATTI ALANKO

Matti Alanko
Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Kokousaika: 3.10.2023 klo 18.00 – 20.04
Kokouspaikka: Kunnanvirasto, Perttulantie 20, Ypäjä

Läsnäolo:

Kunnanhallituksen jäsenet

- Matti Alanko
- Markku Saastamoinen
- Mirja Jokio
- Elina Hirvonen
- Piia Heikkilä
- Eeva Lehtonen
- Markku Leppälähti

Kunnanhallituksen puheenjohtaja
Khall. 1. vpj.
Khall. 2. vpj.

Henkilökohtainen varajäsen

- Taneli Käpylä
- Timo-Mikael Sivula
- Eija Salmi
- Jannika Timonen
- Leena Kalalahti
- Miia Myllymäki
- Isto Kärkäinen

Muut

- Jari Hepomaa
- Ville Mäenpää
- Jari Vähänen
- Tatu Ujula
- Pirjo-Maarit Hellman
- Konsta Sivula

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja
Kvalt. 1. vpj.
Kvalt. 2. vpj.
Kunnanjohtaja
Talous- ja hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä
Nuorisovaltuuston edustaja

Vakuudeksi

Matti Alanko
Puheenjohtaja

Pirjo-Maarit Hellman
Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Eeva Lehtonen
Pöytäkirjan tarkastaja

Piia Heikkilä
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäpito

Päätöksen mukaan § 157

Tuomas Rautio
Ilmoitustaulunhoitaja

KH 156 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus: Kuntalain 94 § säättää vain valtuuston kokoontumisesta. Sen mukaan valtuuston kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta postitse ja/tai sähköisesti. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Muiden kunnan toimielinten kokoontumisesta määrätään hallintosäännössä.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 121 §:n mukaan toimielimen kokous pidetään silloin, kun puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä sitä puheenjohtajalle esittää. Edelleen 122 §:n mukaan kokouskutsun yhteydessä lähetetään esityslista käsiteltävien asioiden selostuksineen ja pohjaesityksineen, jollei tälle ole erityistä estettä. Kokouskutsu lähetetään toimielimen päättämällä tavalla sen varsinaisille jäsenille ja muille läsnäoloon oikeutetuille tai velvoitetuille. Niin ikään 127 § mukaan toimielimen varsinainen jäsen kutsuu estyneenä varajäsenensä sijaansa.

Ypäjän kunnanhallituksen päätöksen 8.8.2017 116 § mukaan kunnanhallituksen kokouskutsut esityslistoineen lähetetään sähköisesti ypaja.fi-osoitteisiin, *ellei erityisistä syistä muuta johdu*, valtuuston koollekutsumis-aikataulua noudattaen (4 pv ennen). Varsinainen jäsen kutsuu varajäsenensä päätöksen mukaisesti ja välittää materiaalin tälle. Saman päätöksen mukaisesti kunnanhallituksen kokouskutsut esityslistoineen julkaistaan ensisijaisesti osoitteessa <http://www.ypaja.fi/fi/ilmoitustaulu> ja toissijaisesti (pl. esityslista) kunnanviraston ilmoitustaululla os. Perttulantie 20.

Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 131 §:n mukaan puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty kunnanhallituksen jäsenille ja läsnäololuettelossa mainituille muille sähköisesti 29.9.2023. Kokouksesta on tiedotettu kunnan internetsivuilla samana päivänä.

Valmistelija: talous- ja hallintopäällikkö Pirjo-Maarit Hellman, p. 050 520 3876

Päätösehdotus: Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 157 § Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat

Selostus: Kuntalain 140 §:n mukaan toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Päätöksen katsotaan tulleen yleisesti tietoon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pidetty näin nähtävänä. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunta voi päättää tämän lisäksi myös muusta toimielinten pöytäkirjojen nähtävänä pidosta.

Ypäjän kunnanhallituksen päätöksen 8.8.2017 121 § mukaan kunnanhallituksen ja valtuuston kokouspöytäkirjat tarkastetaan ja allekirjoitetaan kolmen päivän kuluessa kokouksesta. Lisäksi pöytäkirjantarkastajat voivat ilmoittaa myös sähköisesti pöytäkirjan hyväksymisestä, jolloin pöytäkirja varmennetaan heidän allekirjoituksillaan myöhemmin, mutta viipymättä.

Samana päätöksen mukaan kunnanhallituksen kokouspöytäkirjat pidetään ensisijaisesti yleisesti nähtävillä kuntalain 140 §:n mukaisesti kunnan internetsivuilla os. www.ypaja.fi/fi/hallinto/esityslistat_ja_poytakirjat viimeistään kokousten jälkeisenä maanantaina klo 09.00 alkaen. Pyhäpäivinä/vast. nähtävänäpito alkaa seuraavana arkipäivänä.

Edelleen, kunnanhallituksen kokouspöytäkirjat pidetään jatkossa toissijaisesti nähtävillä kunnanviraston yhteis palvelupisteellä viimeistään kokousten jälkeisenä maanantaina klo 09.00–13.00. Pyhäpäivinä/vast. nähtävänäpito alkaa seuraavana arkipäivänä.

Valmistelija: talous- ja hallintopäällikkö Pirjo-Maarit Hellman, p. 050 520 3876

Päätösehdotus:

1. Kunnanhallitus valitsee pöytäkirjan tarkastajiksi kaksi jäsentään, jotka toimivat samalla ääntenlaskijoina (edelliset 12.9.2023 Markku Leppälahti ja Eija Salmi).
2. Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan perjantaina 6.10.2023 klo 09.00–14.30 virastotalolla. Tarkastettu pöytäkirja pidetään sähköisesti nähtävänä 9.10.2023 klo 09.00 alkaen kunnan yleisillä internetsivuilla ja kunnanviraston palvelupisteellä klo 09.00–13.00. Pöytäkirjan katsotaan tulleen yleisesti tietoon 17.10.2023.

Käsittelystä:

Päätös:

1. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Eeva Lehtonen ja Piia Heikkilä.
2. Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 158 § Käsittelyjärjestys

- Selostus: Ypäjän kunnan hallintosäännön 133 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitin toisin päätä. Toimitin voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa (hallintosääntö 134 §).
- Valmistelija: talous- ja hallintopäällikkö Pirjo-Maarit Hellman, p. 050 520 3876
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy esityslistan mukaisen käsittelyjärjestyksen.
- Käsittelystä: Kokouksessa käsiteltäviin asioihin on lisätty esityslistan lähettämisen jälkeen § 168.
- Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 159 § Toimielinten pöytäkirjat

Selostus: Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnan johtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kunta lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännössä voidaan määrätä otto-oikeudesta vastaavasti lautakunnille, niiden puheenjohtajille tai hallintosäännössä määrätyle kunnan viranhaltijalle asianomaisen lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston toimivaltaan siirretyissä asioissa, jollei asiaa ole otettu jo kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä (14 pv). Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita,
- yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita
- kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Ypäjäen kunnan hallintosäännön 29 ja 31 §:t määräävät otto-oikeudesta kuntalain 92 §:n mukaisesti kunnanhallitukselle, sen puheenjohtajalle ja kunnanjohtajalle kunnanhallituksen ja sen alaisissa päätöksissä.

Pöytäkirjat:

-

Valmistelija: talous- ja hallintopäällikkö Pirjo-Maarit Hellman, p. 050 520 3876

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee pöytäkirjat tiedoksi ja päättää, että se ei ota käsiteltävään pöytäkirjojen päätöksissä tarkoitettuja asioita.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 160 § Saapuneet asiakirjat

- Selostus: Asiakirja
- Hämeen liitto, maakuntahallituksen pöytäkirja 8/2023 11.9.2023
 - Hämeenlinnan kaupunki, kaupunginhallitus 18.9.2023 § 313, Julkisten työvoimapalveluiden järjestämistä koskeva kuntien välinen yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma
 - Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä, yhtymähallituksen pöytäkirja 19.9.2023
 - Tammelan kunta, valtuusto 25.9.2023 § 30, Julkisten työvoimapalveluiden järjestämistä koskeva kuntien välinen sopimus ja järjestämissuunnitelma
- Valmistelija: talous- ja hallintopäällikkö Pirjo-Maarit Hellman, p. 050 520 3876
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee saapuneet asiakirjat tiedoksi ja saattaa ne tarvittavilta osiltaan toimeksi.
- Käsittelystä:
- Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 161 § Viranhaltijapäätökset

- Selostus:
- kunnanjohtaja
§ 6
 - talous- ja hallintopäällikkö
§ -
 - tekninen johtaja
§ -
 - sivistys- ja hyvinvointijohtaja
§ -
 - varhaiskasvatuspäällikkö-varhaiskasvatuksen erityisopettaja
§ -
 - puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö
§ -
 - rehtori
§ -

Valmistelija: talous- ja hallintopäällikkö Pirjo-Maarit Hellman, p. 050 520 3876

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee päätökset tiedoksi ja päättää, että se ei ota käsiteltäväkseen päätöksissä tarkoitettuja asioita.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 162 § Verovarojen tilitykset Ypäjän kunnalle 1.1. – 30.9.2023

Aiempi käsittely:

Selostus: Kunnanvirastossa on laadittu yhteenveto verovarojen tilityksistä Ypäjän kunnalle elokuun loppuun 2023. Selvitys perustuu verohallinnon antamaan verotilisyhteenvetoon.

1.1. – 30.9.2023 kunnalle on tilitetty ennen vähennyksiä:

- kunnallisveroa 3 293 248 euroa, joka on 83,4 % talousarviosta ja 2 623 324 euroa (44,3 %) vähemmän kuin vuonna 2022 vastaavana aikana
- yhteisöveroa 197 532 euroa, joka on 71,3 % talousarviosta ja 156 904 euroa (44,3 %) vähemmän kuin vuonna 2022 vastaavana aikana
- kiinteistöveroa 456 167 euroa, joka on 74,5 % talousarviosta ja 45 881 euroa (11,2 %) enemmän kuin vuonna 2022 vastaavana aikana.

Yhteensä kalenterivuoden alusta on tilitetty verotuloja 3 946 948 euroa, joka on 2 734 346 euroa (40,9 %) vähemmän kuin vuonna 2022 vastaavana aikana. Kertymä on 81,6 % talousarvion verotuloista.

Valmistelija: talous- ja hallintopäällikkö Pirjo-Maarit Hellman, p. 050 520 3876

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 163 § Aloite: Koirapuisto keskustaan

Aiempi käsittely:

Selostus: Ypäjän kunnassa on tehty aloite koirapuiston perustamisesta Ypäjän keskustaan. Aloitteessa todetaan: ”Ypäjäläisten keskuudessa on esiintynyt laajasti toivetta aidatusta koirapuistosta keskusta-alueelle. Koirapuisto mahdollistaisi koirien vapaana pitämisen ja keskinäisen leikkimisen sekä lisäksi koirien sekä omistajien viihtyvyyttä kunnassa. Sopivia alueita lienee useita ja niin rakentaminen kuin ylläpitokin olisi mahdollista järjestää talkoovoimin. Jätösten siivoaminen ja muu yleinen siisteys on koirapuiston käyttäjien vastuulla.” Aloitteen on allekirjoittanut yhteensä 42 ja sen julkaisupäivä aloitepalvelussa on 4.9.2023.

Valmistelija: kunnanjohtaja Tatu Ujula, p. 044 491 0071

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee saapuneen aloitteen tiedokseen. Lisäksi kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen jatkovalmisteltavaksi tekniseen lautakuntaan sopivan alueen kartoittamista koirapuistoa varten.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 164 § Vaalilautakunnan ja -toimikunnan asettaminen vuoden 2024 presidentin- ja europarlamenttivaaleihin

Aiempi käsittely: KH 12.9.2023 150 §

Selostus: ”Vuonna 2024 toimitetaan kahdet yleiset vaalit: tasavallan presidentin vaali (presidentin vaali) sekä Suomesta valittavien Euroopan parlamentin jäsenten vaalit (europarlamenttivaalit).

Presidentinvaalin vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024.

Ennakoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 17.-23.1.2024 (keskiviikosta tiistaihin). Jos presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali (toinen kierros), sen vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024. Ennakoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 31.1. – 6.2.2024 (keskiviikosta tiistaihin).

Europarlamenttivaalien vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024. Ennakoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 29.5. – 4.6.2024 (keskiviikosta tiistaihin).

Oikeusministeriö on kirjeellään VN/17100/2023 ohjeistanut kuntia vaaleista.

Oikeusministeriön vaalikirjeen VN/17100/2023 2.6.2023 mukaisesti vuoden 2024 presidentin- ja europarlamenttivaaleissa kunnan keskusvaalilautakunta toimii vuoden 2021 kuntavaaleissa valitun valtuuston asettama keskusvaalilautakunta (KV 19.8.2021 24 §).

Vaalilain (714/1998) 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

- kutakin äänestysaluetta (Ypäjä = 1) varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme sekä
- laitoksessa toimitettavaa ennakoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Ypäjällä vaalitoimikunta huolehtii myös kotiaäänestyksestä.

Valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain 4 a §:n vaatimus, jonka mukaan lautakunnassa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia (40 %). Vaatimuksen pitää toteutua erikseen jäsenten ja varajäsenten kohdalla, kuitenkin huomioiden, että valittaessa vain lain edellyttämät kolme varajäsentä vaalilautakuntaan ja -toimikuntaan, tasa-arvoisuus ei täysimääräisenä voi lukumäärästä johtuen toteutua.

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan. Vaalikelpoisuudet vaalilautakuntaan ja -toimikuntaan määräytyvät muutoin sen mukaan kuin kuntalain 71 § yleisestä vaalikelpoisuudesta ja 74 § muihin toimielimiin säätävät. Ei ole estettä valita samaa henkilöä vaalilautakuntaan ja -toimikuntaan, kunhan valittava on vaalikelpoinen molempiin toimielimiin.

Sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puoluekisteriin merkittyjä puolueita siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. **Vaalilautakunnan** jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas.

Vaalitoimikunnan jäsenenä tai varajäsenenä eivät voi olla ehdokas, hänen puolionsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä. Lisäksi muistutetaan, että kaikilla vaalivirkailijoilla ja erityisesti vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtajaksi nimettävillä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta **vaalilautakunnan** toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana. Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta **vaalitoimikunnan** toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi nimetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Vaaliavustajana vaalipäivän äänestyspaikalla ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Vaaliavustajalla on vain yksi tehtävä eli äänestäjän avustaminen. Kelpoisuussääntelyllä on riittävästi varmistettu se, että hän tässä tehtävässään voi avustaa jokaista avustamista tarvitsevaa äänestäjää.

Kunta voi harkintansa mukaan asettaa vaalilautakunnat ja -toimikunnat erikseen presidentinvaalia ja erikseen europarlamenttivaaleja varten tai asettaa samat molempiin vaaleihin. Presidentinvaaliin asetetut vaalilautakunnat ja -toimikunnat toimivat sekä ensimmäisessä vaalissa että mahdollisessa toisessa vaalissa.

Oheismateriaalina on toimitettu vuoden 2023 kuntavaalien vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsenten ja varajäsenten nimet.

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus asettaa vuoden 2024 presidentin- ja europarlamenttivaalien järjestämiseksi Ypäjän kunnan äänestysalueella:

1. vaalilautakunnan kokoonpanolla puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä kahdeksan varajäsentä. Varajäsenet asetetaan siihen numerojärjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan. Puheenjohtajan sekä varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä vähintään kolmen tulee olla tietokoneenkäyttötaitoisia.

2. vaalitoimikunnan kokoonpanolla puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, yksi jäsen sekä kolme varajäsentä.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti siirtää asian käsittelyn seuraavaan kokoukseen.”

--

KH 3.10.2023 164 §

Päätösehdotus: Kunnanhallitus asettaa vuoden 2024 presidentin- ja europarlamenttivaalien järjestämiseksi Ypäjän kunnan äänestysalueella:

1. vaalilautakunnan kokoonpanolla puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä kahdeksan varajäsentä. Varajäsenet asetetaan siihen numerjärjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan. Puheenjohtajan sekä varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä vähintään kolmen tulee olla tietokoneenkäyttötaitoisia.

2. vaalitoimikunnan kokoonpanolla puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, yksi jäsen sekä kolme varajäsentä.

Käsittelystä:

Päätös: Kunnanhallitus päätti asettaa **liitteen 19** mukaisesti
1. vaalilautakunnan
2. vaalitoimikunnan.

KH 165 § Yhteistyösopimusehdotus Juho Tourun kanssa

Aiempi käsittely: KH 22.8.2023 138 §

Selostus: ”17-vuotias keihäänheittäjä Juho Touru on ollut yhteydessä Ypäjän kuntaan koskien mahdollista yhteistyösopimusta kunnan kanssa. Touru harjoittelee taivoitteellisesti keihästä ja hänen tuloksensa 74.39 on kauden kotimainen kärkitulos ja kauden maailmantilaston kolmanneksi paras tulos. Touru asuu Ypäjäällä, joten yhteistyö kunnan kanssa olisi myös siten luontevaa. Aikaisemmin kunnalla on ollut vastaava yhteistyösopimus hiihtosuunnistaja Salla Koskelan kanssa.

Päätösehdotus:

Ypäjän kunnanhallitus päättää, että kunnanjohtaja valmistelee Juho Tourun kanssa yhteistyösopimusluonnoksen kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Tämän jälkeen sopimus tuodaan hyväksyttäväksi kunnanhallitukseen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.”

--

KH 3.10.2023 165 §

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 22.8.2023, että kunnanjohtaja valmistelee Juho Toruun kanssa yhteistyösopimusluonnoksen kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Sopimusluonnos on toimitettu kunnanhallituksen jäsenille oheismateriaalina.

Valmistelija: kunnanjohtaja Tatu Ujula, p. 044 491 0071

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä sopimusluonnoksen ja valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 166 § Julkisten työvoimapalveluiden järjestämistä koskeva kuntien välinen sopimus ja järjestämissuunnitelma

Aiempi käsittely:

Selostus: TE-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, tukevat palvelut nopeamman työllistymisen tavoitetta. Kunnilla on hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja.

Siirron yhteydessä valtio luo kunnille rahoitusmallin, joka kannustaa kehittämään toimintaa työllisyyttä edistäväksi. Uudistuksessa kuntien tulee huomioida palvelujen yhdenvertainen saatavuus sekä kielellisten oikeuksien ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien palvelujen turvaaminen.

TyöHämeen valmistelu

Hämeenlinnan kaupunki kutsui kaikki Kanta-Hämeen kunnat yhteiseen valmisteluun (KH 17/22 § 261). Ensimmäinen kuntien ja TE-toimiston valmistelua koskeva tapaaminen pidettiin elokuussa 2022. Lakiesityksen edetessä eduskunnassa, Hämeenlinnan kaupunki päätti pyytää Kanta-Hämeen kuntia nimeämään yhteyshenkilöt TE-palvelut 2024 valmisteluun sekä ilmoittamaan kiinnostuksesta valmistella työllisyysaluetta Hämeenlinnan kaupungin kanssa (KH 21.11.2022 § 457). Kuntien, Hämeen TE-toimiston ja Hämeen Ely-keskuksen yhteiset työpajat alkoivat joulukuussa 2022. Valmistelun vahva alku siivitti kuntien yhteistyötä, toi valmisteluun yhteisen päämäärän, tavoitteet ja arvopohjan. Valmistelun avoimuus ja positiivinen yhdessä tekeminen on yläläpäntänyt koko maakunnallista tekemistä.

Keväällä 2023 kunnat päättivät käynnistää valmistelun yhteisen työllisyysalueen muodostamiseksi. Hämeenlinnan kanssa mukaan tulivat Forssan kaupunki, Hattulan kunta, Humppilan kunta, Jokioisten kunta, Tammelan kunta ja Ypäjän kunta, joiden kanssa muodostettiin TyöHämeen työllisyysalue. Valmistelua on jatkettu Kanta-Hämeen maakunnassa kahden työllisyysalueen rakenteella. Hämeenlinna on ollut aktiivinen ja kutsunut työpajoihin avoimesti molempien työllisyysalueiden kuntien, Hämeen TE-toimiston, Hämeen Ely-keskuksen, oppilaitosten, yritysten, 3-sektorin sekä kuntakokeilun henkilöstön edustajia, sidosryhmiä ja toimijoita.

TyöHämeen alueelle tulee kaksi päätoimipaikkaa, joista yksi on Hämeenlinnassa ja toinen Forssassa. Muiden kuntien osalta lähipalveluiden turvaaminen varmistetaan siten, että sopijakunta järjestää tarkoituksenmukaiset tilat palvelulle. Tilat voivat olla myös liikkuvia monipalveluratkaisuja. Tällä mallilla huomioidaan haavoittuvassa asemassa olevien sekä vieraskielisten palveluiden saavutettavuus. Toimintamalli perustuu skaalautuvuuteen, saavutettavuuteen, reagointikyvykkyyteen sekä tasa-arvoiseen palvelun toteutumiseen. Mallia voidaan laajentaa tarpeen mukaan.

Kuntien välinen sopimus

TyöHämeen työllisyysalueen järjestäminen perustuu vastuukuntamalliin. Hämeenlinnan kaupunki toimii vastuukuntana TyöHämeen työllisyysalueella.

Työllisyyspalvelun järjestäminen perustuu kuntien elinvoiman kehittämiseen ja yhdessä tekemiseen. Kuntien aktiivinen rooli on keskeinen mahdollistamaan työllisyysalueen tavoitteiden onnistumisen kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti. Työllisyyspalveluiden keskiössä on työllistyminen ja vahva digitaalisten palveluiden kehittäminen. Tavoitteen saavuttaminen vaatii joustavaa ja ketterää toimintamallia muuttuvan työelämän, työvoiman saatavuuden ja kohtaannon ratkaisemiseksi.

TE-palveluiden siirto kuntiin muodostaa kunnille uuden valtionosuustehtävän. Kuntien kasvavat kustannukset korvataan täysimääräisesti valtionosuuksina, jotka maksetaan jokaiselle kunnalle. Valtionosuudet määräytyvät työikäisen väestön, laajan työttömyyden sekä vieraskielisten määrän perusteella. Laaja työttömyys sisältää työttömät, työvoimapalveluiden piirissä olevat sekä palkkatuella työskentelevät. Vieraskielisyyden perusteella korvataan työttömien kotokoulutuksen kustannuksia. Palveluiden valtionosuuden suuruus päivitetään vuosittain valtionosuuslaskelmien yhteydessä.

Työttömyysetuudet ja korvaukset

Kuntien rahoitusvastuu laajenee työllisyyspalveluiden siirron yhteydessä. Rahoitusvastuu alkaa 100 päivän työttömyyden jälkeen portaittain. Työttömyysetuuskulujen laajentumisen osalta valtio korvaa lisääntyvät kustannukset valtionosuuksina. Korvaus on kuntakohtainen ja kiinteä valtionosuuden lisäys. Valtion kannustinmalli säilyy ennallaan työttömien määrästä riippumatta. Korvausta korotetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä.

Valtiorahoituksen käyttö TyöHämeen rahoittamiseksi

TyöHämeen jäsenkunnat ovat valmistelleet työllisyyspalveluiden talouden ja kustannusten jakoa siten, että työvoimapalveluiden siirtymiseen tuleva valtionosuus kohdennetaan TyöHämeen palveluiden tuottamiseen. Työvoimapalveluiden valtionosuudet siirretään täysimääräisesti TyöHämeen käyttöön kahden vuoden siirtymän ajalle. Siirtymäkauden jälkeen jäsenkuntien rahoitus koostuu kiinteästä osuudesta, johon sisältyvät henkilöstökulut, vuokrat, koneet, kalusto sekä palveluiden tuottamiseen vaadittavat tukipalvelut. Lakisääteisten palveluiden rahoitus perustuu hankintoihin sekä palkkatuen ja starttirahojen myöntämiseen. Kustannukset kohdistetaan asiakkaittain kuntakohtaisesti. Tämä malli määritellään toisen toimintavuoden aikana. Valmistelu tehdään yhdessä jäsenkuntien kanssa. TyöHäme laskuttaa jäsenkuntien saamat TE-palveluiden kuntasiirtoon liittyvät valtionosuudet.

Tehokkaat ja vaikuttavat työllisyyden hoidon palvelut sekä aktiivinen kuntien elinvoimatyö mahdollistaa työttömyysetuuskulujen pienentymisen. Työttömyysetuuskulujen säästöt jäävät kuntiin ja mahdollistaa säästyvien työttömyyskorvauksien käyttämisen kuntien elinvoiman kehittämiseen.

Kuntien yhteinen toimielin

Työllisyyspalvelualueen perustaminen sopimuksen mukaisesti edellyttää työllisyysjaoston perustamista Hämeenlinnan kaupungin organisaatioon. Jaoston sijainti organisaatiossa ratkaistaan vuoden 2024 aikana, kun kokonaisuutta

tarkastellaan. TyöHämeen hallintoa varten Hämeenlinnan kaupunginvaltuusto asettaa toimikaudekseen jäsenkuntien nimeämistä edustajista työllisyysjaoston, joka noudattaa Hämeenlinnan kaupungin voimassa olevaa hallintosääntöä.

Työllisyysjaosto on kuntalain 51 §:n tarkoittama yhteinen toimielin. Työllisyysjaostossa on 15 jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen. Kunnat nimeävät jäseniä ja varajäseniä seuraavasti: Forssa 3, Hattula 2, Humppila 1, Hämeenlinna 6, Jokioinen 1, Tammela 1 ja Ypäjä 1. Jaoston päätöksenteossa jäsenillä on kullakin yksi (1) ääni.

Vastuukunnan hallintosäännön mukainen toimielin valitsee tähän tehtävään nimetyistä jaoston varsinaisista jäsenistä 1) vastuukunnasta lautakunnan puheenjohtajan 2) jäsenkunnan asukasluvultaan toiseksi suurin kunta ensimmäisen varapuheenjohtajan 3) jäsenkunnan asukasluvultaan kolmanneksi suurin kunta toisen varapuheenjohtajan. Varapuheenjohtajuus kiertää vastuukuntaa huomioon ottamatta asukasluvultaan kolmen suurimman sopijakunnan välillä näiden suuruusjärjestyksessä.

Toiminnan arvioinnin ja seurannan tukemiseksi perustetaan jäsenkuntien vi-
ranhaltijoista koostuva seurantaryhmä. Jäsenkunnat sitoutuvat saattamaan hallintosääntönsä tämän sopimuksen mukaiseksi vuoden 2024 aikana.

Yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma **liitteinä 17, 18.**

Valmistelija: kunnanjohtaja Tatu Ujula, p. 044 491 0071

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy

- 1) TyöHämeen kuntien yhteistoimintasopimuksen ja
- 2) TyöHämeen järjestämissuunnitelman ja
- 3) valtuuttaa valmistelijat tekemään dokumentteihin tarvittavia teknisiä korjauksia hyväksymisen jälkeen ja/tai ennen valtuustokäsittelyä.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 167 § Lausuntopyyntö koskien Hämeen Liiton toiminta- ja taloussuunnitelmaa 2024–2026 ja talousarviota vuodelle 2024

Aiempi käsittely:

Selostus: Hämeen Liitto on toimittanut Ypäjän kunnalle lausuntopyynnön koskien toiminta- ja taloussuunnitelmaa 2024-2026 ja talousarviota vuodelle 2024.

Hämeen liiton perussopimuksen 22 §:n mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen Hämeen liiton toiminnan kehittämiseksi ja painopisteiksi. Maakuntahallitus käsitteli 11.9.2023 § 108 luonnoksen Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2024–2026 ja talousarvioksi vuodelle 2024 ja päätti pyytää perussopimuksen mukaisesti jäsenkunnilta esitykset Hämeen liiton toiminnan kehittämiseksi.

Kunnanhallitukselle on toimitettu oheismateriaalina lausuntopyyntö, ote maakuntahallituksen pöytäkirjasta, toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2026 sekä talousarvio vuodelle 2024.

Valmistelija: kunnanjohtaja Tatu Ujula, p. 044 491 0071

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää lausua toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026 seuraavaa: Dokumentissa on oikein tunnistettu Kanta-Hämeeseen kohdistuvat haasteet kuten syntyvyyden väheneminen ja työvoiman saatavuuden haasteet. Veto- ja pitovoimaa kohentavien konkreettisten ratkaisujen löytäminen on ensiarvoisen tärkeää. Esimerkiksi Kanta-Hämeen potentiaali matkailukohteena on vielä laajalti hyödyntämättä. Dialogin käynninen yritysten, ja laajemmin yrittäjäyhdistysten, kanssa on tärkeää.

Kunnanhallitus päättää lausua talousarviosta vuodelle 2024 seuraavaa: Talousarvio on Ypäjän kunnan näkökulmasta odotetun kaltainen. Vaihemaakuntakaavan laadinta nostaa maksuosuutta, mutta kaavan laatiminen on Kanta-Hämeen elinvoiman turvaamisen näkökulmasta perusteltua.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 168 § Virkanimikkeen muutos: varhaiskasvatuspäällikkö

Aiempi käsittely:

Selostus: Hyvinvointialueiden aloittaessa vuoden 2023 alussa Ypäjän kunnassa toteutettiin organisaationmuutos, jonka pohjalta perustettiin uusi yhdistelmävirka varhaiskasvatuspäällikkö-varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Kunnassa aloitti tammikuussa virassa henkilö, joka kuitenkin päätyi irtisanoutumaan koeajalla noin kolmen kuukauden jälkeen saatuaan toisen tehtävän. Irtisanoutuessaan hän toi ilmi myös viran hoitamisen haasteita kahden tehtävän ja ajan riittävyyden osalta.

Virka avattiin uudelleen hakuun ja uusi työntekijä aloitti 31.7.2023. Hän jätti sivistys- ja hyvinvointijohtajalle irtisanoutumisilmoituksensa virasta to 28.9.2023 akuutin henkilökohtaisen perhesyyn takia. Vaikka irtisanoutumisen syy ei ollut itse tehtävässä, hän toi kuitenkin esiin, että tulevaisuuden kannalta varhaiskasvatuspäällikön ja erityisopettajan tehtävien erottaminen toisistaan voisi olla järkevää, sillä tehtävämäärä on yhdistelmävirassa siinä määrin suuri, että sitä on haastava tai miltei mahdotonta toteuttaa työntekijää tyydyttävällä tavalla. Erityisopetuksen hoitamiseen ei käytännössä jäänyt aikaa juuri lainkaan hallinnollisen työn ja esihenkilötyön jälkeen.

Ypäjän kunnan varhaiskasvatuksessa on ollut lyhytaikaisia esihenkilöitä jo useiden vuosien ajan ja varhaiskasvatuksen johtamisen ollessa yhdistettynä muihin tehtäviin, on johtamisvelkaa kerennyt syntymään. Tämä heijastuu myös työntekijöiden hyvinvointiin ja toiminnan strategiseen kehittämiseen. Viranhoidosta saadun palautteen ja käytännön osoittamien kokemusten perusteella varhaiskasvatuspäällikkö-varhaiskasvatuksen erityisopettajan virka tulee muuttaa varhaiskasvatuspäällikön viraksi. Erityisopettajien haastavan saatavuuden takia kyseinen erityisopettajan tehtävä on sen sijaan järkevintä hankkia ostopalveluna noin 1–2 päivänä viikossa.

Varhaiskasvatuspäällikön tehtävä on itsessään jo yhdistelmätehtävä, sillä hän toimii lakisääteisenä päiväkodin johtajana ja vastaa perhepäivähoidon ohjauksesta sekä varhaiskasvatuksen hallinnon kokonaisuudesta. Varhaiskasvatuspäällikön tehtäväkohtainen palkka tulee olla kilpailukykyinen ja se on syytä pitää samalla tasolla kuin nyt. Rekrytoinnin onnistumiseksi haku on saatava auki mahdollisimman pian, jotta virkaan on aikataulullisesti mahdollista saada pätevä tekijä tammikuun alusta alkaen. Käytännössä tämä tarkoittaa, että mahdolliset irtisanoutumisajat huomioon ottaen valinnan olisi hyvä olla selvillä marraskuun loppuun mennessä.

Valmistelija: Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Sini Lilja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää ja esittää edelleen kunnanvaltuustolle

1) varhaiskasvatuspäällikkö-varhaiskasvatuksen erityisopettajan viran muuttamista varhaiskasvatuspäällikön viraksi;

- 2) viran täyttöluvan myöntämistä 1.1.2024 alkaen toistaiseksi;
- 3) tehtäväkohtaisen palkan määrittämistä 3 600 euroon;
- 4) suostumuksen antamista siihen, että viran täyttömenettely käynnistetään vuoden 2023 puolella ennen vuoden 2024 talousarvion hyväksymistä.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 169 § Muut asiat

Selostus: **a) Forssan seudun elinvoimakatsaus elokuu 2023**

Forssan seudun elinvoimakatsaus 8/2023 on valmistunut:

<https://www.hameenliitto.fi/kanta-hameen-elinvoimakatsaus/>

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen Forssan seudun elinvoimakatsauksen elokuulta 2023.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 170 § **Ilmoitusasiat**

Selostus: - Yrittäjien saunailta 13.10.2023 Piilikankaalla

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.</p> <p>Pykälät: 156 – 163, 166 - 170</p> <hr/> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät: 164 - 165</p> <hr/> <p>Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p> <hr/>
----------------------------	---

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen/hankinto-oikaisuun.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu tehdään, osoite ja postiosoite:</p> <p>Ypäjän kunta Kunnanhallitus Perttulantie 20 32100 Ypäjä puhelin: https://www.ypaja.fi/yhteystiedot/ sähköposti: kunta@ypaja.fi</p> <p>Oikaisuvaatimuspykälät:</p> <hr/> <p>Hankinto-oikaisu-pykälät:</p> <hr/> <p>Oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Oikaisuvaatimus on toimitettava Ypäjän kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.</p> <p><i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.</p> <p><i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7. päivänä siitä, kun</p>
---	--

Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi kunnan kotisivuille.</p> <p>Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p> <p>Oikaisuvaatimuksesta/hankinta-oikaisusta on käytävä ilmi vaatimus perusteen ja se on tekijän allekirjoitettava.</p>
-----------------------------------	---

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.</p> <p>Valitusviranomaisen, yhteystiedot: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi Puhelinnumero: 029 56 42210 (asiakaspalvelu), tietoliikennekatkon sattuessa 050 407 3429 (lisämaksuton) Faksinumero: 029 56 42269 Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika <u>30</u> päivää</p> <hr/> <p>Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika _____ päivää</p> <hr/> <p>Muu _____ valitusviranomaisen, _____ osoite ja _____ postiosoite Valitusaika _____ päivää</p> <hr/> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
-------------------------------------	--

Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none">- päätös, johon haetaan muutosta- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä- perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none">- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
------------------------	--

	<p>- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.</p> <p>Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ⁽¹⁾: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p>
Valitus markkinaoikeudelle	<p>Oikeudenkäyntimaksu on 2 000 euroa.</p> <p>Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.</p> <p>Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.</p> <p>Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjan-otteeseen.</p>

¹⁾Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.